

Beschouwingen CDA Meppel op de PPN 2026-2029

Voorzitter,

Ook voor deze beschouwingen op de Perspectiefnota neemt CDA Meppel haar verkiezingsprogramma als vertrek- en ijkpunt. Allereerst een compliment aan het college. Ons verkiezingsprogramma voor een Meppel waar het fijn wonen, werken en leven is, heeft de titel: 'Voor de volgende generaties'. En CDA Meppel is kennelijk goed in staat gebleken dat over te brengen én er is goed geluisterd, want wij zien veel van ons verkiezingsprogramma terug in deze Perspectiefnota. Met de volgende vijf punten leggen wij de brug naar de volgende bestuursperiode, naar een volgende gemeenteraad, naar de volgende generatie.

Ten eerste: **Toekomstgerichtheid en rentmeesterschap.**

Deze Perspectiefnota benadrukt het belang van investeren in een toekomstbestendige gemeente, met aandacht voor structurele verbeteringen in voorzieningen, sociale en fysieke infrastructuur en duurzaamheid. Dit sluit naadloos aan op het CDA-principe van rentmeesterschap: goed zorgen voor alles wat aan ons is toevertrouwd en dat op verantwoorde wijze doorgeven aan volgende generaties. Investeren in onderhoud van onze bezittingen en het voorkomen van achterstallig onderhoud zijn hier concrete voorbeelden van. Vandaar ook onze vraagtekens bij het versoepelen van de afspraken over het financiële plafond en onze eerdere oproepen om te gaan sparen voor toekomstige investeringen en financieel onderbouwde beheerplannen.

Toekomstgerichtheid betekent ook vooruitzien en lichtvervuiling aanpakken voordat het als een groot probleem wordt ervaren. Jongeren benoemden dit tijdens hun kennismaking met de gemeenteraad. Daarom dienen wij hierbij een motie in om lichtvervuiling terug te dringen. Wij verzoeken wij het college daarom:

1. te onderzoeken, en hierbij gebruik te maken van de kennis en ervaring van andere gemeenten:
 - welke mogelijkheden er zijn om binnen onze gemeente de uitstoot van kunstlicht, zowel met betrekking tot de openbare verlichting als bij inwoners en bedrijven, terug te dringen;
 - welke innovatieve toepassingen, die minder schadelijke invloed hebben op het ecosysteem, in onze gemeente mogelijk zijn: bijvoorbeeld door het gebruik van andere kleursamenstelling verlichting, mogelijkheden voor het dimmen van licht en toepassingsmogelijkheden van sensoren, op daarvoor mogelijk geschikte plekken;
2. bij deze onderzoeken ook de kosten inzichtelijk te maken;
3. de raad voor de begrotingsbehandeling 2026 de uitkomsten hiervan te doen toekomen.

Tenslotte over toekomstgerichtheid: aan het begin van deze raadsperiode was de krapte op de woningmarkt het belangrijkste thema. Gelukkig kunnen we in Meppel bouwen. Wellicht kan het tempo wat omhoog, maar er wordt tenminste gebouwd. CDA Meppel heeft een lans gebroken voor het voorrang geven van eigen inwoners en met name aan onze jongeren. Wij zien dat het instrument Collectief Particulier Opdrachtgeverschap daarin succesvol lijkt te zijn en roepen het college daarom op deze initiatieven maximaal te ondersteunen.

Ten tweede: **Investeren in sociale samenhang en maatschappelijke voorzieningen.**

De Perspectiefnota kiest duidelijk voor het versterken van de sociale basis en onze maatschappelijke voorzieningen zoals scholen, sportaccommodaties, dorps-, wijk- en buurthuizen. CDA Meppel hecht veel waarde aan een sterke sociale infrastructuur en het bevorderen van gemeenschapszin. Het streven naar kansengelijkheid, sociale samenhang en het behoud van het 'DNA van Meppel' weerspiegelen het CDA-standpunt dat een sterke samenleving goede voorzieningen nodig heeft, waar onze inwoners graag samen komen, sporten en ontspannen. Ook de uitvoering van onze motie 'Participatie, hoe dan?' heeft aangetoond hoe belangrijk het is om lokale initiatieven te steunen om de kracht in onze samenleving optimaal te benutten.

Ten derde: **Preventie en zorg voor kwetsbaren.**

Preventie wordt als prioriteit nummer 1 genoemd. Wij gaan, en blijven, investeren in maatregelen die op termijn problemen en daarmee kosten voorkomen, zowel in het sociaal domein als in de fysieke leefomgeving. Dit sluit aan bij het CDA-uitgangspunt om problemen bij de bron aan te pakken, kwetsbare groepen en mensen te beschermen en te investeren in de sociale basis om zwaardere zorg en hogere kosten te voorkomen. Daarbij benadrukken wij nogmaals dat preventie niet alleen kosten drukken of mijden tot doel moet hebben, maar ook een bijdrage moet leveren aan een sterkere samenleving.

Overigens moeten we ervoor waken dat preventie een dogma wordt waarmee we alle problemen denken te voorkomen. Preventie, zoals vroegsignalering, kan juist het gevaar met zich meebrengen dat we te veel gaan problematiseren en risico's gaan zien. Immers, temeer je zoekt naar problemen, des te meer problemen je ook gaat zien. Normaliseren en vertrouwen zijn voor CDA Meppel zeer belangrijk, zeker bij onze jeugd en jongeren. De inzichten die Sharon Stellaard ons met haar onderzoek "boemerangbeleid in de jeugdzorg" heeft gegeven, willen we daarbij nogmaals onder de aandacht brengen. Voor ons zit preventie dan ook vooral in het "gewoon" mee kunnen doen. Lid kunnen zijn van een sportvereniging, het in stand houden van het buurthuis en een fijne leer- en sociale omgeving in het onderwijs. Wij staan voor een samenleving waar mensen omzien naar elkaar. De beste preventie is misschien wel een Meppel waar je gezien en gehoord wordt en je het gevoel hebt écht onderdeel te zijn van - en bijdraagt aan - onze mooie gemeenschap.

Ten vierde: **Soberheid, doelmatigheid en financiële degelijkheid.**

Het uitgangspunt van een sobere en doelmatige benadering bij grotere investeringen blijft ook in deze Perspectiefnota zichtbaar. Dit is in lijn met het CDA-standpunt van financiële degelijkheid en verantwoord omgaan met publiek geld: investeren waar nodig, maar altijd met oog voor toekomstige lasten. Daarom blijft het belangrijk de capaciteit van onze maatschappelijke voorzieningen af te stemmen op de behoefte, vanwege de structurele kosten die dit met zich meebrengt. En dat geldt ook voor de kosten die de realisatie van duurzaamheidsdoelstellingen met zich meebrengen. Dat moet allemaal wel door onze inwoners en ondernemers opgebracht kunnen worden. Wat dat betreft zal dit college de geschiedenisboeken ingaan als het College die de inwonerslasten stevig heeft verhoogd. Kansen liggen er ook!

Hoewel de arbeidsmarkt krap is en waarschijnlijk ook nog wel even krap zal blijven, doen we goede ervaringen op met het samenwerken in Drents verband en met omliggende gemeenten. Technologische ontwikkelingen gaan razendsnel en kunnen ook helpen om onze inwoners en ondernemers snel en adequaat van dienst te zijn. Beide ontwikkelingen kunnen helpen om de zorgen over het boeien en binden van mensen in de organisatie het hoofd te bieden.

En als laatste: **Samenlevingsgericht bezuinigen.**

CDA Meppel had hoge verwachtingen van Zero Based Budgetting. Er is veel werk verzet, veel over gesproken, maar concrete maatregelen zijn nog minimaal. Enerzijds begrijpelijk omdat wij niet 'zomaar' kunnen stoppen met de uitvoering, maar laten wij ervoor waken dat wij niet verzanden in onderzoeken. Die kosten tijd en geld en bevestigen soms alleen maar wat we hadden moeten en kunnen doen. Kortom, na blijven denken, maar vooral doen! Daarbij is het belangrijk telkens het belang van onze inwoners en ondernemers voorop te stellen. Dat past bij een betrouwbare gemeente die er is voor hen, en niet andersom.

'Bij noodzakelijke bezuinigingen willen wij de negatieve impact op de samenleving zoveel mogelijk beperken', aldus de Perspectiefnota. Besparingen worden vooral gezocht waar de maatschappelijke schade het kleinst is, en het sociaal domein wordt zoveel mogelijk ontzien. Dit reflecteert het CDA-standpunt dat de gemeente een zorgplicht heeft voor de samenleving, vooral voor de meest kwetsbaren, en dat bezuinigingen niet ten koste mogen gaan van de sociale samenhang en basisvoorzieningen. Tegelijkertijd klinkt het mooi, maar

bezuinigingen doen altijd pijn. En dit College, uw raad, heeft een aantal jaren kunnen sparen vanwege onvoorziene meevallers, dus is onze oproep om met beide benen op de grond te blijven staan en met gezond verstand en het oog gericht op de toekomst besluiten te nemen over hoe wij onze middelen inzetten voor een Meppel dat we met trots door kunnen geven aan de volgende generaties.

Dat is geen brug te ver, maar een brug naar de generaties die na ons komen!

Daarmee ben ik aan het einde van mijn eerste termijn gekomen, voorzitter, en wens ik u, het College en al onze ambtenaren veel wijsheid en zegen toe bij de uitvoering van de vele taken die op het bordje van de gemeente liggen.